

23.2.3

20a (משנה ג') → 21a (מחצה לבניו)

1. ויאמר דוד אל יואב ואל כל העם אשר אתו קרעו בגדיכם וחרגו שקים וספדו לפני אבנר והמלך דוד הלך אחרי המסוה: שמ"ב ג, לא
 2. וידעו כל העם וכל ישראל ביום ההוא כי לא היתה מהמלך להמית את אבנר בן נר: שמ"ב ג, לו
 3. ויבא כל העם להברות את דוד להם בעוד היום וישבע דוד לאמר פה יעשה לי אלהים וכה יסוף כי אם לפני בוא השמש אטעם לחם או כל מאומה: שמ"ב ג, לה
 4. ויקנן המלך אל אבנר ויאמר הממות נבל ימות אבנר: שמ"ב ג, לג
 5. ידך לא אסרות ורגליך לא לנחשתיים הגשו פנפול לפני בני עולה נפלת ויספו כל העם לבכות עליו: שמ"ב ג, לד
 6. שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיד הוא: דברים יז, טו
 7. כי תבא אל הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך וירשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך ככל הגוים אשר סביבתי: דברים יז, יד
 8. וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו ויתפלל שמואל אל ה': שמ"א ח, ו
 9. והיינו גם אנחנו ככל הגוים וישפטנו מלפניו ויצא לפנינו ונלחם את מלחמתנו: שמ"א ח, כ
 10. ויאמר פי יד על פס זה מלחמה לה' בעמלק מדר דר: שמות יז, טו
 11. וישב שלמה על פסא ה' למלך תחת דויד אביו ויצלח וישמעו אלו כל ישראל: דה"א כט, כג
 12. ועברתם את הירדן וישבתם בארץ אשר ה' אלהיכם מנחיל אתכם ונתניה לכם מפל איביכם מסביב וישבתם בטח: ונתנה המקום אשר יבחר ה'... דברים יב, יא
 13. ויחיה כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מפל איביו: שמ"ב ז, א
 14. ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה: שמ"ב ז, ב
 15. כי הוא רדה בכל עבר הנהר מתפסח ועד עזה בכל מלכי עבר הנהר ושלום היה לו מפל עבריו מסביב: מ"א ה, ד
 16. אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלים: קהלת א, יב
 17. דברי קהלת בן דוד מלך בירושלים: קהלת א, א
 18. הנה מטתו של שלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל: שה"ש ז, י
 19. וכל אשר שאלו עיני לא אצלתני מהם לא מנעתי את לבי מפל שמחה פי לבי שמח מפל עמלי וזה היה חלקי מפל עמלי: קהלת ב, י
 20. ויאכלו וישתו לפני ה' ביום ההוא בשמחה גדולה ומליכו שנית לשלמה בן דויד ומשחו לה' לנגיד ולצדוק לכהן: דה"א כט-כב
 21. והיתה לאהרו ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא לו מאשי ה' חק עולם: ויקרא כד, ט

- I 'משנה ג': additional laws of a king
 - a If: one of his relatives dies, he doesn't leave his palace
 - i Dissent: ר' יהודה – if he chooses to follow the bier, he may, as we see with דוד at אבנר's funeral (v. 1)
 - ii Counter: that was only done to appease the people
 - 1 Related ברייתא: women either follow or lead the bier, as is the custom
 - (a) יהודה ד: they always lead, as per דוד's following (he would have gone with men)
 - (b) Response (חכמים): he did that to appease everyone – and was successful (v. 2)
 - (i) Tangential דרשה of דבא on v. 3 (with unattested כתיב of להכרות) – along with discussion of why אבנר died – if he was punished for not rebuking שאול for massacre of נוב; depends on read of vv. 4-5
 - b And: when he is given הבראה, everyone sits on the ground and he sits on the ground
 - i Assumption: it is a kind of "show bed"
 - 1 Rejected: bed with different type of weave underneath
- II 'משנה ד': rules of engagement (of war) (even though already taught in 'א', mentioned here with other rules of king)
 - a King may wage מלחמת הרשות (non-obligatory war) with permission of הגדול
 - b And: he has eminent domain to create a road (as part of war) and no one can stop him – road has no maximum width
 - c And: the soldiers take spoils and give to him, and he gets first pick
 - i Source: v. 20 compares נגיד (king) to צדוק (כהן); just as כהנים split "spoils" (לחם הפנים) ½ to ג' and ½ to rest (as per v. 21), so too with king; half to him, half to soldiers
- III General rights of king: (interpreting ח שמואל א' – "משפט המלך")
 - a שמואל (following ר' יוסי) – all the privileges mentioned there are permissible for the king
 - b רב (following ר' יהודה) – only mentioned there to frighten the people, as per v. 6
 - c מצוות מינוי מלך:
 - i בהמ"ק and עמלק: one of the 3 מצוות we were commanded to fulfill when entering the land (along with עמלק and ר' יהודה)
 - ii נהוראי: not a מצוה, but a response to their complaints (v. 7)
 - iii יוסי: the elders asked properly (v. 8) but the common folk asked inappropriately (v. 9)
 - d Revisiting the "מצוות 3" – יוסי
 - i Sequence follows v. 10 – first a king, then destroying עמלק, then building בית הבחירה as per vv. 10-14
 - 1 Tangential אגדה on שלמה's diminishing rule (vv. 15-19)